

Total No. of Printed Pages—7

4 SEM TDC GESN (CBCS) 4

2 0 2 2

(June/July)

SANSKRIT

(Generic Elective)

Paper : GE-4

(Indian Aesthetics)

Full Marks : 80

Pass Marks : 32

Time : 3 hours

*The figures in the margin indicate full marks
for the questions*

SECTION—A

**[Aesthetics (Saundaryasāstra), its Nature
and Components]**

(Marks : 15)

1. Give very short answers of the following
questions :

1×2=2

তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) What is the common term used in English for
'সৌন্দৰ্যশাস্ত্ৰ'?

'সৌন্দৰ্যশাস্ত্ৰ'ক বুজোৱা ইংৰাজী সাধাৰণ শব্দটো কি ?

22P/1297

(Turn Over)

(b) Write any one word in Sanskrit which is a synonym to the word 'beauty (सौन्दर्य)'?

'सौन्दर्य' शब्दटोब समार्थक यि कोनो एटा संस्कृत शब्द लिखा ।

2. Derive the word 'सौन्दर्य' and give a comprehensive definition of 'beauty (सौन्दर्य)'. 1+4=5

'सौन्दर्य' शब्दटोब व्युत्पत्ति निर्णय कबा आक 'सौन्दर्य' शब्दटोब एटा सामग्रिक संज्ञा दांति धबा ।

3. Write short notes on any one of the following : 4

तलब यि कोनो एटाब च्मु टोका लिखा :

(a) रमणीयता

(b) कान्ति

(c) लावण्य

(d) चारुता

4. Write on the idea of 'beauty (सौन्दर्य)' either of Bhāsa or Kālidāsa. 4

'सौन्दर्य' सम्पर्के भास नाहिवा कालिदासब धावणाटो लिखा ।

SECTION—B

[Aesthetics Experience (Rasa) and its Process]

(Marks : 25)

5. Give very short answers of the following questions :

1×3=3

তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া :

- (a) How many sentiments (rasas) are enumerated in the 'নাত্যহাস্ত'?

'নাট্যশাস্ত্ৰ'ই কেইবিধ বসৰ কথা উল্লেখ কৰিছে ?

- (b) Who is the author of the 'নাত্যহাস্ত'?

'নাট্যশাস্ত্ৰ'ৰ প্ৰণেতা কোন ?

- (c) Who is known as 'ধ্বনিকাৰ'?

'ধ্বনিকাৰ' বুলি কাক জনা যায় ?

6. Write short notes on any *three* of the following :

4×3=12

তলৰ যি কোনো তিনিটাৰ চমু টোকা লিখা :

- (a) Bibhāva (বিভাব)

- (b) Sañcārī Bhāva (সম্ভাৰী ভাব)

- (c) Alaukikatā (অলৌকিকতা)

- (d) Sahṛdaya (সহৃদয়)

- (e) Sāttvika Bhāva (সাত্ত্বিক ভাব)

7. (a) What are the four elements of sentiment (रस)? 2
বসৰ উপাদান চাৰিটা কি কি ?
- (b) Give the definition of 'Kāvya' according to Viśwanātha Kavirāja. 2
বিশ্বনাথ কবিৰাজৰ মতে 'কাব্য'ৰ সংজ্ঞাটো দিয়া ।
8. Give the definition of 'sentiment (रस)' according to Bharata. Enumerate the 'स्थायिभाव's and the 'रस's produced from it as accepted by Bharata. 2+4=6
ভৰতৰ মতে 'বস'ৰ সংজ্ঞাটো দিয়া । ভৰতৰ মতে স্থায়ী ভাবসমূহ আৰু সেই ভাবসমূহৰ পৰা উৎপন্ন বসসমূহৰ নাম লিখা ।

SECTION—C

[Aesthetics Elements (Saundaryatattva)]

(Marks : 20)

9. Give very short answers of the following questions : 1×4=4
তলত দিয়া প্ৰশ্নবোৰৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া :
- (a) Who is known as 'वक्रोक्तिजीवितकार' in Indian poetics?
ভাৰতীয় কাব্যতত্ত্বত কাক 'বক্রোক্তিজীৱিতকাৰ' বুলি জনা যায় ?
- (b) "शब्दार्थी सहितौ काव्यम्"
Who defines thus a Kāvya?
কাব্যৰ সংজ্ঞা এনেদৰে কোনে দিছে ?

(c) Who is known as the founder of 'रीति (style)' in Indian poetics?

ভাৰতীয় কাব্যতত্ত্বত কাক 'ৰীতি'ৰ প্ৰতিষ্ঠাপক বুলি জনা যায় ?

(d) Who is the founder of 'औचित्य' theory in Indian poetics?

ভাৰতীয় কাব্যতত্ত্বত 'ঔচিত্য' তত্ত্বৰ প্ৰবৰ্তক কোন ?

10. Write exhaustive notes on any one of the following :

10

তলৰ যি কোনো এটাৰ বিশদ টোকা লিখা :

(a) अलंकार

(b) रीति

(c) औचित्य

11. (a) What are the three needs of applying 'अलंकार' in a Kāvya?

3

কাব্যত অলংকাৰ প্ৰয়োগৰ তিনিটা প্ৰয়োজন কি কি ?

(b) What are the three faults (दोषः) of a Kāvya?

3

কাব্যৰ প্ৰধান দোষ তিনিটা কি কি ?

SECTION—D

(Prominent Thinkers on Aesthetics)

(Marks : 20)

12. Give very short answers of the following questions :

1×3=3

তলত দিয়া প্রশ্নবোৰৰ অতি চমু উত্তৰ দিয়া :

(a) Which work is known as the Fifth Veda?

কোনখন গ্ৰন্থক পঞ্চম বেদ বুলি জনা যায় ?

(b) Who is the author of the 'কাব্যাদর্শ'?

'কাব্যাদর্শ'ৰ ৰচক কোন ?

(c) Who is the author of the 'সাহিত্যদর্পণ'?

'সাহিত্যদর্পণ'ৰ ৰচক কোন ?

13. Explain in short any one of the following statements :

5

তলৰ যি কোনো এটা উক্তি চমুকৈ ব্যাখ্যা কৰা :

(a) शब्दार्थौ सहितौ काव्यम्

(b) रीतिरात्मा काव्यस्य

(c) वक्रोक्तिः काव्यजीवितम्

14. Write an exhaustive note on any one of the following on his contribution to the field of Sanskrit Rhetorics :

12

সংস্কৃত অলংকাৰ শাস্ত্ৰলৈ বৰঙণি সন্দৰ্ভত তলত দিয়া যি কোনো এগৰাকীৰ বিষয়ে এটা বিশদ টোকা লিখা :

- (a) Bharata (भरत)
 (b) Ānandavardhana (आनन्दवर्धन)
 (c) Viśwanātha Kavirāja (विश्वनाथ कविराज)
 (d) Bhāmaha (भामह)

***